

Briuselis, 2017 09 13
COM(2017) 481 final

2017/0219 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo iš dalies keičiamas 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos
reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos
politinių fondų statuto ir finansavimo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Demokratija yra viena iš pagrindinių vertybių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga. Siekiant užtikrinti atstovaujamosios demokratijos veikimą Europos Sąjungos lygmeniu, Sutartyse nustatyta, kad Europos Sąjungos piliečiams tiesiogiai atstovaujama Europos Parlamente.

Teisė į asociacijų ir saviraiškos laisvę yra pagrindinės kiekvieno Sąjungos piliečio teisės.

Politinių partijų vaidmuo atstovaujamojoje demokratijoje yra ypač svarbus, nes jos, kaip tiesioginė grandis tarp piliečių ir politinės sistemos, didina sistemos teisėtumą. Tas pats pasakytina ir apie padėtį Europos Sąjungos lygmeniu – Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnyje nustatyta: „*Politinės partijos Europos lygiu prisideda formuojant europinį politinį sąmoningumą ir reiškiant Sąjungos piliečių valią.*“ Tas pats principas įtvirtintas ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 12 straipsnio 2 dalyje.

Ilgalaikis Komisijos tikslas – per gyvybingas Europos politines partijas visoje Europoje skatinti politinius debatus apie europinius reikalus.

Rengdamasi 2014 m. Europos Parlamento rinkimams, Komisija paskelbė rekomendaciją¹, kurioje institucijų ir valstybių narių remiamų Europos ir nacionalinių politinių partijų paprašė imtis kai kurių priemonių, kad būtų sustiprintas Europos politinių partijų vaidmuo prisidedant prie Europos politinio sąmoningumo formavimo ir Sąjungos piliečių valios reiškinio. Viena iš šių priemonių – tai pirmuoju sąraše įrašyto kandidato (vok. *Spitzenkandidat*) principas.

Europos politinės partijos sureagavo į Komisijos prašymą, taigi 2014 m. Europos Parlamento rinkimai iš esmės skyrėsi nuo ankstesniųjų. Pirmą kartą buvo galima įžvelgti ryšį tarp rinkimų rezultatų ir Jeano-Claude'o Junckerio išrinkimo dabartiniu Europos Komisijos pirmininku. Sudarius sąlygas balsuoti už pirmaisiais sąraše įrašytus kandidatus, arba kandidatus į Europos Komisijos pirmininkus, kurių kiekvieno politinė programa buvo skirtinga, rinkėjams buvo suteikta galimybė priimti informaciją pagrįstą sprendimą ir pasirinkti iš alternatyvių Europos politinių platformų, o ne vien tik priimti sprendimą dėl išskirtinai nacionalinių politinių klausimų, – tokiu būdu rinkimai įgavo europinį aspektą.

Siekiant didinti Europos politinių partijų ir su jomis susijusių politinių fondų matomumą, pripažinimą, veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę, 2014 m. spalio 22 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo².

Tam tikras sąlygas atitinkančioms politinėms partijoms ir fondams buvo suteikta galimybė tapti Europos Sąjungos lygmens juridiniais asmenimis, kurie, įregistruoti Europos Sąjungos lygmeniu, įgytų daugiau galimybių gauti Europos Sąjungos finansinę paramą. Šios sąlygos yra susijusios su reikalavimu būti atstovaujamam pakankamai dideliame skaičiuje ES valstybių narių ir reikalavimu tiek programoje, tiek veikloje paisyti vertybių, kuriomis

¹ 2013 m. kovo 12 d. Rekomendacija, kaip Europos Parlamento rinkimus padaryti dar demokratiškesnius ir sklandesnius, C(2013) 1303 final (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ:L:2013:079:TOC>).

² OL L 317, 2017 11 4, p. 1–27.

grindžiama ES: pagarbos žmogaus orumui, laisvės, demokratijos, lygybės, teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises.

Europos politinėms partijoms ir fondams registruoti, kontroliuoti ir prireikus taikyti jiems sankcijas, taip pat atvejams, kai šie subjektai galimai nepaiso šių pagrindinių Europos Sąjungos vertybių, nagrinėti buvo įsteigta nepriklausoma Europos politinių partijų ir fondų institucija (toliau – Institucija). Kilus abejonių, ar partija arba fondas faktiškai laikosi šio reikalavimo, Europos Parlamentas, Taryba arba Komisija gali Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucijai pateikti prašymą patikrinti padėtį. Prieš priimdama sprendimą dėl partijos ar fondo išregistravimo, Institucija turi pasikonsultuoti su nepriklausomu žymių asmenų komitetu.

Vis dėlto Komisijos parengtoje 2014 m. Europos Parlamento rinkimų ataskaitoje³ nustatyta, kad tebereikia imtis priemonių piliečių dalyvavimui skatinti ir rinkimų įtraukumui didinti, stiprinti politinių debatų europinį aspektą, imtis priemonių mažo rinkėjų aktyvumo tendencijai pakeisti, dar labiau stiprinti ES sprendimų priėmimo proceso demokratinį teisėtumą, akcentuoti nacionalinių ir Europos partijų tarpusavio sąsajas ir skatinti politinę atskaitomybę.

Be to, nepaisant pažangos, padarytos įgyvendinant Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014, galiojančios taisyklės turi spragų, kurias reikia pašalinti.

Europos Parlamentas ir kelios Europos politinės partijos paragino šias taisykles patobulinti ir pritaikyti. Europos Parlamento tarnybos, atsakingos už šio reglamento administravimą, išnagrinėjo keletą atvejų, susijusių su netinkamu finansavimo panaudojimu.

2017 m. kovo mėn. Europos Parlamento plenariniame posėdyje surengtos diskusijos, per kurias Komisijos paprašyta atsakyti į klausimą žodžiu, kada bus padaryta pakeitimų ir kokie bus tam tikri konkretūs pakeitimai, susiję su bendro finansavimo dydžiu, galimybe Europos Parlamento nariams būti kelių partijų nariais, finansavimui gauti reikalingu narių skaičiumi, referendumo kampanijų finansavimu, finansinio pajėgumo kriterijaus nustatymu ir galimybe kaupti finansines atsargas.

Šiose diskusijose Komisija pareiškė norą bendradarbiauti su Europos Parlamentu ir Taryba stebint, kaip naujosios taisyklės įgyvendinamos ankstyvajame etape. 2017 m. birželio 15 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją⁴, kurioje Komisijos prašoma kuo greičiau pateikti pasiūlymą dėl šiuo metu galiojančios teisinės bazės peržiūros, kad būtų galima pašalinti jos trūkumus, visų pirma susijusius su reikalaujama bendro finansavimo dydžiu ir galimybe Europos Parlamento nariams būti kelių partijų nariais.

Europos Parlamentas ir jo politinės partijos Komisijai adresuotame rašte dar kartą nurodė pageidaujantys pokyčių – šis prašymas buvo detalizuotas Komisijai pateiktoje išsamioje ataskaitoje.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, ir remdamasi įvairių suinteresuotųjų subjektų pateiktomis išsamiomis pastabomis (žr. 3 skirsnį), Komisija nusprendė pasiūlyti tik keletą

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2014 m. Europos Parlamento rinkimų ataskaita“, COM(2015) 206 *final* (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=COM:2015:0206:FIN>).

⁴ Žr. <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0274+0+DOC+XML+V0/LT>.

tikslinių šio reglamento pakeitimų. Jais siekiama užpildyti spragas, didinti skaidrumą, užtikrinti, kad riboti ES biudžeto ištekliai būtų paskirstyti ir naudojami tinkamai, ir taip skatinti, kad Europos politinių partijų atstovavimas Europos piliečiams būtų tikresnis. Pakeitimais bus užtikrinta, kad galiojančios taisyklės nebūtų apeinamos ir jų nuostatomis nebūtų piktnaudžiaujama.

Tiksliniai pakeitimai turėtų būti priimti dar iki 2019 m. Europos Parlamento rinkimų. Jie padės spręsti problemas, kurias Komisija nustatė per 2014 m. Europos Parlamento rinkimus, visų pirma susijusias su nacionalinių ir Europos partijų tarpusavio sąsajomis ir didesne politine atskaitomybe.

- **Konkrečios sprendžiamos problemos**

Pirma, galiojančiomis taisyklėmis linkstama piktnaudžiauti sprendžiant, kas gali teikti paramą Europos politinei partijai įregistruoti, nes pagal taisykles atstovavimo masto reikalavimas (t. y. septyniose valstybėse narėse) gali būti įvykdytas, kai yra: i) regioniniuose parlamentuose, nacionaliniame parlamente arba Europos Parlamente atstovaujamų narėmis esančių partijų parama; ii) tokių parlamentų atskirų narių parama arba iii) abiejų atvejų derinys.

Pirmaisiais metais po Europos politinių partijų finansavimo nustatymo dauguma paramos gavėjų buvo tos pačios politinės krypties nacionalinių partijų aljansai. Vis dėlto keletą pastaraisiais metais įsteigtų Europos politinių partijų daugiausia sudaro atskiri politikai ir (arba) jose stipriai dominuoja viena ar dvi nacionalinės politinės partijos. Esama keleto atvejų, kada skirtingi vienos nacionalinės partijos nariai remia daugiau kaip vieną Europos politinę partiją, o kai kuriais krašutiniais atvejais daugiau kaip vieną partiją yra parėmęs vienas narys.

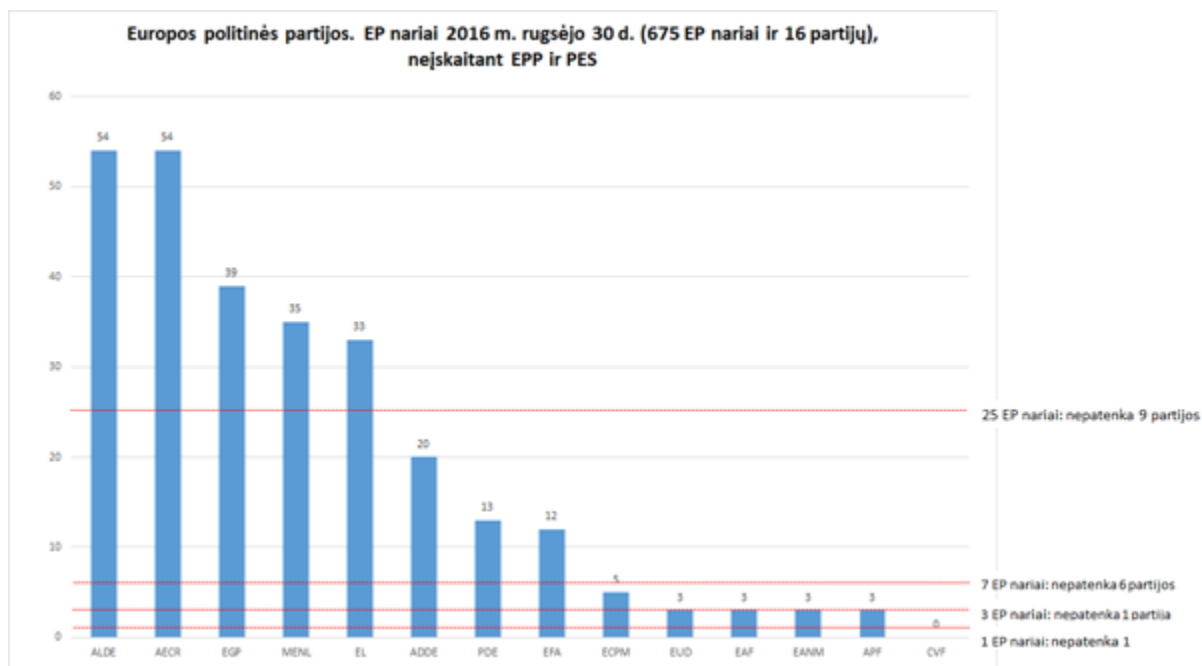
Institucija taip pat yra susidūrusi su praktinėmis problemomis, kurios yra susijusios su naryste keliuose partijose. Dažnai nėra aišku, kaip išvengti, kad atstovavimas nebūtų apskaitomas dvigubai, kaip spręsti ankstesnės narystės klausimą ir kaip susieti atstovavimą su finansavimo kriterijais – įskaitant problemą, kai Europos Parlamento narys laikomas skirtingų Europos politinių partijų nariu, viena vertus, registracijos ir, kita vertus, finansavimo atžvilgiu.

Antra susirūpinimą kelianti problema yra susijusi su atstovauti Europos Parlamente gauto **ES finansavimo proporciumu**. Šiuo metu Europos politinės partijos gali prašyti skirti finansavimą, jei Europos Parlamente joms atstovauja bent vienas narys. Kelios Europos politinės partijos ir Europos Parlamento administracija prašė minimalią atstovavimo ribą padidinti iki trijų narių, kad būtų išvengta netinkamo viešojo finansavimo panaudojimo atvejų per vienanares partijas.

Tačiau praktinis tokio pakeitimo poveikis būtų minimalus, nes šiuo metu net mažiausiai atstovaujamos Europos politinės partijos, turinčios teisę gauti finansavimą, turi po 3 narius⁵ (žr. grafiką). Svarbiau yra tai, kad toks pakeitimas rinkimuose kandidatus iškėlusioms partijoms keltų rimtų teisinių abejonių dėl pagrindinių teisių, t. y. asociacijų laisvės ir lygių galimybių, ir taip nepagrįstai ribotų pliuralistinį Europos Sąjungos politikos pobūdį.

---

⁵ Taikos ir laisvės aljansas (APF), Europos nacionalinių judėjimų aljansas (EANM), Europos laisvės aljansas (EAF) ir aljansas „Europiečiai, susivieniję už demokratiją“ (EUD). Europos politinė partija „Koalicija už gyvenimą ir šeimą“ (CVF) narių Europos Parlamente neturi, todėl neturi teisės gauti finansavimo po 2017 metų – paskutinių metų, kai taikomos ankstesnės 2004 m. reglamento taisyklės.

Kitas būdas spręsti šią problemą – pakeisti Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų, turinčių teisę gauti finansavimą, finansavimo paskirstymo taisyklę. Šiuo metu 15 % visos turimos sumos paskirstoma po lygiai visoms partijoms, kurios atitinka minimalią vieno nario atstovavimo ribą, o likę 85 % paskirstomi proporcingai pagal kiekvienai partijai atstovaujančių išrinktų narių santykinę dalį (ta pati finansavimo paskirstymo taisyklė taikoma ir fondams). Taikant tokią taisyklę į atstovavimą rinkėjams Europos Parlamente atsižvelgiama gana netolygiai. Toliau išdėstytose Europos Parlamento administracijos pateiktose lentelėse⁶ matyti, kokią poveikį turėtų fiksuotos finansavimo dalies pakeitimas, palyginti su finansavimo dalimi atsižvelgiant į atstovų skaičių Europos Parlamente. Sumažinus atidėtą finansavimo dalį iki 5 % būtų galima atkurti tinkamesnę pusiausvyrą ir taip būtų sąžiningiau ir tinkamiau atsižvelgiama į atstovavimą rinkėjams Europos Parlamente.

⁶ Lentelės sudarytos atsižvelgiant į 2017 m. finansavimą pagal 2004 m. reglamento taisykles, taigi neatsižvelgiant į 2014 m. reglamente nustatytą reikalavimą Europos Parlamente turėti mažiausiai vieną narį, kad būtų galima gauti finansavimą.

2017 METAIS EUROPOS POLITINĖMS PARTIJOMS SKIRTOS DOTACIJOS

Prašymą pateikusi partija		Skirta dotacija [1]	A scenarijus (10 % / 90 %) [2]	Skirtumas [2] / [1] (%)	B scenarijus (5 % / 95 %) [3]	Skirtumas [3] / [1] (%)
Europos liaudies partija	EPP	8 893 000	8 893 000	0,0%	8 893 000	0,0%
Europos socialistų partija	PES	6 941 145	6 941 145	0,0%	6 941 145	0,0%
Liberalų ir demokratų aljansas už Europą	ALDE	2 468 649	2 496 566	1,1%	2 506 086	1,5%
Europos žaliųjų partija	EGP	1 865 999	1 858 466	-0,4%	1 850 933	-0,8%
Europos konservatorių ir reformuotojų aljansas	ACRE	2 468 649	2 496 566	1,1%	2 524 483	2,3%
Europos kairiųjų partija	EL	1 624 939	1 603 226	-1,3%	1 581 513	-2,7%
Europos demokratų partija	PDE	552 500	552 500	0,0%	552 500	0,0%
Europos laisvasis aljansas	EFA	781 229	709 886	-9,1%	638 543	-18,3%
Europiečiai, susivieniję už demokratiją	EUD	419 639	327 026	-22,1%	234 413	-44,1%
Europos krikščionių politinis judėjimas	ECPM	499 993	412 106	-17,6%	324 220	-35,2%
Europos laisvės aljansas	EAF	419 639	327 026	-22,1%	234 413	-44,1%
Europos nacionalinių judėjimų aljansas	AEMN	419 639	327 026	-22,1%	234 413	-44,1%
Judėjimas už tautų ir laisvų Europą	MENL	1 696 660	1 688 306	-0,5%	1 671 320	-1,5%
Taikos ir laisvės aljansas	APF	419 639	327 026	-22,1%	234 413	-44,1%
Tiesioginės demokratijos Europoje aljansas	ADDE	1 102 643	1 050 206	-4,8%	997 770	-9,5%
Koalicija už gyvenimą ir šeimą	CVF	299 109	199 406	-33,3%	99 703	-66,7%
IŠ VISO		30 873 075	30 209 487	-2,1%	29 518 869	-4,4%

[1] 2016 m. gruodžio 12 d. Biuro sprendimu skirtos dotacijos

Dotacijos suma yra mažiausia suma, kurią sudaro šie elementai:

1. Dotacijos prašyme nurodyta prašomos dotacijos suma.
2. 85 % tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų kartu su dotacijos prašymu pateiktame laikinajame veiklos biudžete.
3. Galima dotacijos suma, gauta paskirsčius asignavimus Reglamento (EB) Nr. 2004/2003 10 straipsnyje nustatyta tvarka.

Reglamento (EB) Nr. 2004/2003 10 straipsnyje nustatyta, kad atitinkamose biudžeto eilutėse partijoms ir fondams numatyti asignavimai kasmet paskirstomi taip:

- 15 % paskirstoma lygiomis dalimis;
- 85 % paskirstomi toms Europos politinėms partijoms, kurios turi į Europos Parlamentą išrinktų narių, proporcingai išrinktų narių skaičiui.

[2] A scenarijus

Dotacijos suma yra mažiausia suma, kurią sudaro [1] punkte apibūdinti elementai, bet Reglamento (EB) Nr. 2004/2003 10 straipsnyje nustatyta, kad atitinkamose biudžeto eilutėse partijoms ir fondams numatyti asignavimai kasmet paskirstomi taip:

- 10 % paskirstoma lygiomis dalimis;
- 90 % paskirstoma toms Europos politinėms partijoms, kurios turi į Europos Parlamentą išrinktų narių, proporcingai išrinktų narių skaičiui.

[3] B scenarijus

Dotacijos suma yra mažiausia suma, kurią sudaro [1] punkte apibūdinti elementai, bet Reglamento (EB) Nr. 2004/2003 10 straipsnyje nustatyta, kad atitinkamose biudžeto eilutėse partijoms ir fondams numatyti asignavimai kasmet paskirstomi taip:

- 5 % paskirstomi lygiomis dalimis;
- 95 % paskirstomi toms Europos politinėms partijoms, kurios turi į Europos Parlamentą išrinktų narių, proporcingai išrinktų narių skaičiui.

2017 METAIS EUROPOS POLITINIAMS FONDAMS SKIRTOS DOTACIJOS

Prašymą pateikęs fondas		Skirta dotacija [1]	A scenarijus (10 % / 90 %) [2]	Skirtumas [2] / [1] (%)	B scenarijus (5 % / 95 %) [3]	Skirtumas [3] / [1] (%)
Wilfriedo Martenso Europos politikos studijų centras	WMCES	5 357 039	5 465 273	2,0%	5 465 273	2,0%
Europos pažangiųjų studijų fondas	FEPS	4 536 250	4 536 250	0,0%	4 536 250	0,0%
Europos liberalų forumas	ELF	1 487 768	1 496 250	0,6%	1 496 250	0,6%
Žaliasis Europos fondas	GEF	1 127 277	1 119 077	-0,7%	1 110 878	-1,5%
„Transformuoti Europą“	TE	983 080	966 399	-1,7%	949 717	-3,4%
Europos demokratų institutas	IED	403 750	403 750	0,0%	403 750	0,0%
Mauritso Coppieterso centras	CMC	457 035	432 024	-5,5%	385 655	-15,6%
Naujoji kryptis. Europos reformų fondas	ND	1 487 768	1 500 774	0,9%	1 513 780	1,7%
Europos laisvės fondas	EFF	261 250	203 006	-22,3%	143 914	-44,9%
Krikščionių politinis fondas už Europą	CPFE/Sallux	310 164	253 899	-18,1%	197 634	-36,3%
Tautų ir laisvių Europos fondas	FENL	1 010 392	1 010 392	0,0%	1 003 438	-0,7%
Tiesioginės demokratijos Europoje institutas	IDDE	670 655	635 595	-5,2%	600 536	-10,5%
„Europietiška tapatybė ir tradicijos“	ITE	262 098	203 006	-22,5%	143 914	-45,1%
„Europa Terra Nostra“	ETN	262 098	203 006	-22,5%	143 914	-45,1%
Fondas „Pegasus“	FP	190 000	126 667	-33,3%	63 333	-66,7%
IŠ VISO		18 806 623	18 555 367	-1,3%	18 158 234	-3,4%

[1] 2016 m. gruodžio 12 d. Biuro sprendimu skirtos dotacijos

Dotacijos suma yra mažiausia toliau nurodytų elementų suma:

1. Dotacijos prašyme nurodyta prašomos dotacijos suma.
2. 85 % tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų kartu su dotacijos prašymu pateiktame laikinajame veiklos biudžete.
3. Galima dotacijos suma, gauta paskirsčius asignavimus Reglamento (EB) Nr. 2004/2003 10 straipsnyje nustatyta tvarka.

Reglamento (EB) Nr. 2004/2003 10 straipsnyje nustatyta, kad atitinkamose biudžeto eilutėse partijoms ir fondams numatyti asignavimai kasmet paskirstomi taip:

- 15 % paskirstoma lygiomis dalimis;
- 85 % paskirstomi toms Europos politinėms partijoms, kurios turi į Europos Parlamentą išrinktų narių, proporcingai išrinktų narių skaičiui.

[2] A scenarijus

Dotacijos suma yra mažiausia suma, kurią sudaro [1] punkte apibūdinti elementai, bet Reglamento (EB) Nr. 2004/2003 10 straipsnyje nustatyta, kad atitinkamose biudžeto eilutėse partijoms ir fondams numatyti asignavimai kasmet paskirstomi taip:

- 10 % paskirstoma lygiomis dalimis;
- 90 % paskirstomi toms Europos politinėms partijoms, kurios turi į Europos Parlamentą išrinktų narių, proporcingai išrinktų narių skaičiui.

[3] B scenarijus

Dotacijos suma yra mažiausia suma, kurią sudaro [1] punkte apibūdinti elementai, bet Reglamento (EB) Nr. 2004/2003 10 straipsnyje nustatyta, kad atitinkamose biudžeto eilutėse partijoms ir fondams numatyti asignavimai kasmet paskirstomi taip:

- 5 % paskirstoma lygiomis dalimis;
- 95 % paskirstomi toms Europos politinėms partijoms, kurios turi į Europos Parlamentą išrinktų narių, proporcingai išrinktų narių skaičiui.

Trečia, be piktnaudžiavimo ir proporcingumo problemų, Europos politinėms partijoms ir – didesniu mastu – politiniams fondams sudėtinga atitikti dabartinę **bendro finansavimo ribą**, kuri yra 15 %. Šioje srityje Europos Parlamento tarnybos taip pat susidūrė su kai kuriais abejotinos praktikos atvejais – pavyzdžiui, kai kurios partijos siekė bendro finansavimo reikalavimą formaliai įvykdyti pasinaudodamos žiediniais finansiniais srautais. Kalbant apie finansinį pajėgumą, 2015 finansiniais metais Europos Parlamento išorės auditorius nurodė 8 ataskaitose iš 28 esant problemų. Tai rodo, kad paramos gavėjų nuosavų išteklių nepakanka.

Daugeliu atvejų nuosavų išteklių, kuriuos sudaro narių mokesčiai ir dovanos, trūkumas gali būti kompensuotas tik nepiniginiais įnašais. 2015 m. partijų gautų nepiniginių įnašų suma sudarė 238 009 EUR, o fondų – 283 649 EUR. Objektyvus šių įnašų vertinimas kelia ypač didelių problemų. Kai kuriais atvejais Europos Parlamento administracija negalėjo išsamiai patikrinti šio vertinimo ir įvertinti, ar įnašai buvo tikrai būtini nurodytai veiklai ir tiesiogiai su ja susiję, taip pat nustatyti, ar pagrindinė veikla buvo vykdoma vadovaujantis tik Europos partijos interesais, ar galimai vykdoma kartu su organizacija partnere.

Ketvirta, galiojančios taisyklės nepakankamai aiškiai ir skaidriai reglamentuoja veiksmus, kurių reikia imtis tais atvejais, kai partija arba fondas **nebeatitinka registracijos sąlygų** arba nustatoma, kad ji (jis) įregistruota (-as) remiantis neteisinga informacija.

Penkta, remiantis Europos Parlamento administracijos patirtimi, nėra poreikio išplėsti galimų priemonių partijų ir fondų **netinkamai išleistoms lėšoms susigrąžinti** taikymo sritį.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

2017 m. ES pilietybės ataskaitoje⁷ Komisija pripažino, kad ES veikimas grindžiamas atstovaujama demokratija. Tam reikia užtikrinti skaidrumą ir prieinamą, atskaitingą politinę kultūrą, kurios pagrindas būtų veiksminga rinkimų sistema ir informuoti bei aktyvūs rinkėjai. Komisijos Pirmininkas Jeanas-Claude'as Junckeris savo pranešime apie Sąjungos padėtį 2016 m. pabrėžė, kad tuo tikslu Komisija įsipareigojo: stiprinti piliečių dialogą ir imtis tolesnių veiksmų, kad išaiškintų piliečiams savo politiką; dar iki 2019 m. rinkimų pradėti ES masto informavimo ir sąmoningumo ugdymo kampaniją apie ES piliečių teises, įskaitant rinkėjų teises; 2018 m. surengti aukšto lygio renginį demokratinio dalyvavimo klausimu, kuriame daugiausia dėmesio bus skirta skatinimui naudotis geriausios praktikos pavyzdžiais, siekiant kelti jaunimo ir pažeidžiamų bei nepakankamai atstovaujamų asmenų grupių dalyvavimo rinkimuose lygį; populiarinti geriausią praktiką, kurią pritaikę piliečiai gali balsuoti ir būti kandidatais Europos Parlamento rinkimuose, taip pat tokios patirties pavyzdžius, kada piliečiams suteikiama galimybė išsaugoti teisę balsuoti tais atvejais, kai jie persikelia į kitą valstybę narę, sudaromos palankesnės sąlygos sužinoti kitų šalių politines naujienas ir keliamas rinkėjų aktyvumas bei užtikrinamas plataus masto demokratinis dalyvavimas 2019 m. Europos Parlamento rinkimuose⁸. Šis pasiūlymas yra suderintas su šiais prioritetais ir juos papildo; taigi, be pirmesniame skirsnyje išdėstytų klausimų, šiuo pasiūlymu daroma kai kurių pakeitimų, kuriais didinamas valstybių narių lygmens partijų ir Europos partijų, su kuriomis šios yra susijusios, ryšių skaidrumas.

Su šia peržiūra yra netiesiogiai susijusios kelios iniciatyvos, visų pirma Komisijos rekomendacija⁹, kaip Europos Parlamento rinkimus padaryti dar demokratiškesnius ir sklandesnius, taip pat 1976 m. Europos rinkimų akto ir Europos Vadovų Tarybos sprendimo dėl Europos Parlamento sudėties¹⁰ reforma.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 224 straipsniu, kuriame nustatyta, kad „*Europos Parlamentas ir Taryba, spręsdami pagal įprastą teisėkūros procedūrą, [...] priima reglamentus, Europos lygmeniu reglamentuojančius politines partijas, nurodytas Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 4 dalyje, ypač jų finansavimo taisykles*“, ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties¹¹ 106a straipsniu.

---

⁷ COM(2017) 30 *final*.

⁸ Populiarinant šią geriausią praktiką taip pat bus skiriama dėmesio e. demokratijos ir nuotolinio balsavimo (pavyzdžiui, e. balsavimo) priemonėms bei galimybėms gauti kitų šalių politinę informaciją ir taip siekiama didinti žemą rinkėjų aktyvumo lygį.

⁹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2013.079.01.0029.01.LIT&toc=OJ:L:2013:079:TOC.

¹⁰ 2013 m. birželio 28 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimas, kuriuo nustatoma Europos Parlamento sudėtis (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32013D0312>).

¹¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2016.203.01.0001.01.LIT&toc=OJ:C:2016:203:TOC

- **Subsidiarumo principas**

Kadangi galiojančiame reglamente nustatyta ES lygmens sistema, įskaitant konkretų partijų ir fondų Europos Sąjungos lygmens teisinį subjektiškumą ir finansavimą iš ES biudžeto, bet kokie šios sistemos trūkumai gali būti pašalinti tik priimant ES teisės aktus. Todėl vien valstybių narių veiksmai nėra tinkamiausia galimybė.

Pasiūlyti tiksliniai pakeitimai visiškai atitinka subsidiarumo principą. Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statutą bei finansavimą reglamentuojančias taisykles galima nustatyti tik ES lygmeniu. Išdėstydamą, kokių reformos priemonių būtų galima imtis, Komisija deramai atsižvelgė į prie Sutarčių pridėtame Protokole Nr. 2 nustatytus principus.

- **Proporcingumo principas**

Kaip paaiškinta 5 skirsnyje, siūlomomis tikslinėmis priemonėmis neviršijama to, kas būtina pasiekti ilgalaikiam tikslui – plėtoti ir stiprinti Europos demokratiją bei ES institucijų teisėtumą, siekiant Europos politines partijas ir Europos politinius fondus padaryti veiksmingesniais ir atskaitingesniais demokratijos dalyviais. Todėl pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Galiojantis reglamentas gali būti iš dalies keičiamas tik reglamentu.

3. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis ir tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Rengdama šį pasiūlymą Komisija glaudžiai bendradarbiavo ir konsultavosi su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis. Ji surengė keletą susitikimų su Europos lygmens politinių partijų ir Europos Parlamento frakcijų atstovais, Europos Parlamento nariais, Europos Parlamento tarnybomis, Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija ir nacionaliniais ekspertais.

2017 m. liepos 12 d. surengtas Europos Parlamento Konstitucinių reikalų komiteto¹² posėdis. Komiteto nariai kartu su Institucijos direktoriumi, Europos Parlamento finansų generaliniu direktoriumi ir Komisijos atstovu diskutavo dėl galimų galiojančio reglamento pakeitimų. Iš esmės visi sutarė, kad iki kitų Europos Parlamento rinkimų reikia užpildyti tam tikras reglamento spragas. Priėmus tikslinius pakeitimus padidėtų skaidrumas, be to, jie padėtų užpildyti spragas, kurios sudaro sąlygas apeiti galiojančio reglamento tikslus arba piktnaudžiauti jo nuostatomis.

Europos politinės partijos ir fondai, Europos Parlamento tarnybos ir Institucija taip pat nustatė kitų galimų galiojančio reglamento trūkumų, bet nutarta, kad tas klausimas ne toks skubus.

Suinteresuotosios šalys teikė savo patirtimi ir ekspertinėmis žiniomis pagrįstų pastabų dėl galiojančių taisyklių, pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 ir Finansinį reglamentą reglamentuojančių politines partijas bei politinius fondus.

---

¹² Su darbotvarke, pranešėjų sąrašu ir išvadamis galima susipažinti adresu <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+COMPARL+AFCO-OJ-20170712-1+01+DOC+PDF+V0/LT>.

- **Poveikio vertinimas**

Tikimasi, kad, pasiūlymu užpildžius kai kurias esamas spragas, bus veiksmingiau siekiama Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 tikslų. Pasiūlymas grindžiamas pirmiau išdėstytomis įvairių suinteresuotųjų subjektų pateiktomis išsamiomis pastabomis ir keleto tikslinių sprendimų analize.

Konkretaus poveikio vertinimo dokumentai kartu su šiuo pasiūlymu neteikiami, nes nesitikima, kad jis darys platesnio masto svarbų ekonominį ir socialinį poveikį, taip pat poveikį aplinkai.

- **Pagrindinės teisės**

Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 2 straipsnyje nustatyta: „*Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisvė, demokratija, lygybė, teisė valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Šios vertybės yra bendros valstybėms narėms, gyvenančioms visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir vyrų bei moterų lygybė.*“

ES sutarties 10 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta, kad „*Sąjungos veikla pagrįsta atstovaujamaja demokratija*“ ir „*[p]iliečiai Sąjungos lygiu yra tiesiogiai atstovaujami Europos Parlamente*“. Tos pačios nuostatos 4 dalyje nustatyta: „*Politinės partijos Europos lygiu prisideda formuojant europinį politinį sąmoningumą ir reiškiant Sąjungos piliečių valią.*“ ES pagrindinių teisių chartijos 11 ir 12 straipsniuose įtvirtinta teisė į saviraiškos ir asociacijų laisvę. Visų pirma, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 12 straipsnyje nurodyta: „*Kiekvienas turi teisę laisvai rinktis į taikius susirinkimus, taip pat laisvę jungtis kartu su kitais į visų lygių asociacijas, ypač politinėje, profesinėje ir pilietinėje srityse, įskaitant teisę steigti profesines sąjungas ir stoti į jas ginti savo interesus. Politinės partijos Sąjungos lygiu prisideda reiškiant Sąjungos piliečių politinę valią.*“

Šio pasiūlymo objektu esančiais pakeitimais siekiama šių nuostatų tikslų, taigi jie yra suderinami su pagrindinėmis teisėmis, garantuojamomis pagal Chartijos 12 straipsnį, ir jas realizuoja.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

ES finansavimas Europos politinėms partijoms ir Europos politiniams fondams toliau bus teikiamas iš Europos Parlamento biudžeto. Šiuo pasiūlymu nesiūloma keisti skiriamų lėšų sumos. Šis pasiūlymas neturi reikšmingo poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Šiuo pasiūlymu siūloma atlikti ribotos apimties tikslinę galiojančio reglamento, kuriame pačiame numatyta galimybė atlikti išsamesnę peržiūrą, reformą. Siūloma pakeisti tos peržiūros tvarkaraštį, kad būtų sudarytos sąlygos jį pagrįsti pakankamai tiek galiojančio reglamento, tiek šiame pasiūlyme siūlomų pakeitimų praktinio veikimo įrodymais.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Siekdama užtikrinti, kad Europos politinių partijų veikla turėtų stipresnį europinį aspektą, ir didinti skaidrumą, kartu užtikrinant, kad Europos Sąjungos finansavimas būtų panaudojamas tinkamai, Komisija siūlo keletą tikslinių Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014

pakeitimų, kuriais sprendžiamos problemos, susijusios su tuo, kas gali teikti paramą politinei partijai registruoti, nustatoma tokia finansavimo paskirstymo taisyklė, kuria būtų proporcingiau atsižvelgiama į Europos politinių partijų atstovų santykinę dalį Europos Parlamente, ir šalinami sunkumai, su kuriais susiduria Europos politinės partijos ir fondai, kad atitiktų bendro finansavimo ribą. Padarius tokių pakeitimų bus užpildytos dabartinių taisyklių spragos, dėl kurių linkstama jomis piktnaudžiauti.

Buvo apvarstyti keli **narystės keliose partijose** problemos sprendimo būdai: i) uždrausti tai pačiai nacionalinei partijai priklausantiems Europos Parlamento nariams remti skirtingas Europos partijas; ii) nebeleisti regioninių parlamentų nariams remti registracijos; iii) nustatyti, kad remti registraciją gali tik nacionalinės partijos. Nuspręsta, kad paskutinė galimybė yra veiksmingiausia, nes ja siekiama to paties tikslo, kaip ir pirma galimybė, bet objektyviau ir sąžiningiau; be to, ją lengviau įgyvendinti.

Todėl Komisija siūlo iš dalies pakeisti 3 straipsnio 1 dalies b punktą, kad nuo šiol Europos politinės partijos steigimą remti galėtų tik partijos, o ne fiziniai asmenys. Taip subjektams, kuriems valstybėse narėse nėra reikšmingai atstovaujama, būtų sunkiau įsisteigti kaip Europos lygmens partijoms ir gauti Europos Sąjungos finansavimą, kai jie atitiks minimalią vieno nario Europos Parlamente ribą.

Šis pakeitimas neužkerta kelio Europos partijoms leisti fizinių asmenų narystę, tačiau tokia narystė nebebus reikšminga taikant registracijos sąlygas. Todėl nesiūloma iš dalies keisti politinės partijos ar aljanso apibrėžčių.

Siekiant išspręsti problemą, kai Europos politinėms partijoms ir fondams sudėtinga atitikti šiuo metu galiojančią **bendro finansavimo** ribą, kuri yra 15 %, ši riba turėtų būti sumažinta, kad didesnę Europos partijoms ir fondams atidėto viešojo finansavimo dalį būtų galima paskirstyti tinkamai, pavyzdžiui, per rinkimų kampanijas. Taip pat sumažėtų paskatų taikyti abejonių keliančią praktiką. Apsvarsčiusi keletą galimybių, Komisija nusprendė siūlyti 17 straipsnio 4 dalyje Europos politinėms partijoms nustatytą reikalaujamą bendro finansavimo ribą sumažinti iki 10 %, o Europos politiniams fondams – iki 5 %.

Komisijai **skaidrumo** lygis Europos Parlamento rinkimuose visada buvo vienas svarbiausių veiksnių. Aiškumą ir skaidrumą galima padidinti nustačius aiškesnius ryšius tarp nacionalinių ir Europos politinių partijų. Tai ypač svarbu, nes šiuo pasiūlymu siekiama galimybę remti Europos politines partijas suteikti tik partijoms. Kad piliečiai suprastų, kokį poveikį Europos partijoms daro jų balsai, jiems turėtų būti iš anksto teikiama aiški ir aktuali informacija, be kita ko, susijusi su partijų tarpusavio sąsajomis. Siūloma nustatyti papildomą Europos politinės partijos finansavimo sąlygą – įterpti 18 straipsnio 3 dalies a punktą ir jame partijai nustatyti reikalavimą pranešti apie tai, kad jos narėmis esančių partijų interneto svetainėse buvo paskelbta jos politinė programa, logotipas ir informacija apie paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose dalyvavusių kandidatų ir jos narių Europos Parlamente pasiskirstymą pagal lytis.

Siūloma užtikrinti, kad **ES finansavimas būtų proporcingesnis**, jį aiškiau susiejant su atstovavimu Europos Parlamente ir tuo tikslu iš dalies pakeičiant 19 straipsnio 1 dalyje nurodytą finansavimo paskirstymo taisyklę. Siūloma fiksuotą finansavimo dalį sumažinti iki 5 % ir taip padidinti dalį, kuri paskirstoma proporcingai į Europos Parlamentą išrinktų narių skaičiui. Dėl pirmiau išdėstytų priežasčių buvo atmesta alternatyvi galimybė – padidinti atstovų skaičių, reikalingą, kad partija turėtų teisę gauti finansavimą.

Kai Europos politinė partija arba fondas **nebeatitinka kurios nors registracijos sąlygos**, įskaitant visų pirma atstovavimo ir dalyvavimo Europos Parlamento rinkimuose sąlygas, arba

kai partija ar fondas buvo įregistruota (-as) remiantis neteisinga ir (arba) klaidinančia informacija, Institucijai turėtų būti suteikti įgaliojimai ją (jį) išregistruoti. Teisingumo Teismas savo praktikoje pripažįsta, jog yra galimybė per protingą terminą atgaline data panaikinti administracinį aktą, kuriuo priimtas palankus sprendimas, jei paisoma teisėtų subjekto, kuriam skirta priemonė ir kuris turėjo pagrindo tikėti jos teisėtumu, lūkesčių. Siekiant suteikti galimybę Institucijai veiksmingiau užtikrinti taisyklių vykdymą, tai patikslinama keičiamame 27 straipsnyje.

Kad būtų apsaugoti ES finansiniai interesai ir Sąjungos reputacija, Europos Parlamento įgaliojimus suteikiančiam pareigūnui turi būti suteikta galimybė **susigražinti nepagrįstai išmokėtas sumas** iš fizinių asmenų, kurie, siekdami naudos sau arba kitiems subjektams ar fiziniams asmenims, vykdė neteisėtą veiklą, kenkiančią Sąjungos finansiniams interesams. Todėl Komisija siūlo iš dalies pakeisti 30 straipsnį.

Galiausiai, be pereinamojo laikotarpio priemonių, Komisija siūlo galiojančio reglamento nuostatą dėl peržiūros pritaikyti taip, kad būtų numatyta galimybė 2022 m. pirmą pusmetį paskelbti vertinimo ataskaitą, kurioje taip pat įvertinami šiame reglamente pasiūlyti pakeitimai.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 224 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹³,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁴,

atsižvelgdami į Audito Rūmų nuomonę¹⁵,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 nustatytas specialus Europos politinių partijų ir politinių fondų Europos teisinis statusas ir numatytas jų finansavimas iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto;
- (2) nustatyta, kad, siekiant tinkamiau įgyvendinti tikslą skatinti Europos politines partijas ir su jomis susijusius Europos politinius fondus dėti pastangas, kad jie būtų stipri grandis tarp Europos pilietinės visuomenės ir Sąjungos institucijų, visų pirma Europos Parlamento, ir jiems padėti siekti šio tikslo, reikia iš dalies pakeisti Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014;
- (3) svarbu tinkamiau užtikrinti tikrą Europos politinių partijų ir politinių fondų veiklos tarpvalstybinį aspektą, susijusį su specialaus Europos teisinio statuso įgijimu registracijos būdu. Be to, siekiant stiprinti ryšius tarp nacionalinio lygmens ir Sąjungos lygmens politikos ir užkirsti kelią, kad ta pati nacionalinė partija dirbtinai įsteigtų kelias Europos politines partijas, kurių politinės pažiūros yra tokios pačios ar panašios, turėtų būti nustatyta, jog nustatant, ar įvairūs politiniai aljansai atitinka minimalaus atstovavimo sąlygas, kad jie būtų įregistruoti kaip Europos partijos, į tų aljansų narių skaičių neįskaitomi tos pačios nacionalinės politinės partijos nariai. Todėl nustatant, ar tenkinamos šios minimalaus atstovavimo sąlygos, nuo šiol turėtų būti atsižvelgiama tik į politinių partijų, o ne fizinių asmenų skaičių;

¹³ OL C , , p. .

¹⁴ OL C , , p. .

¹⁵ OL C , , p. .

- (4) Europos politinėms partijoms ir fondams turėtų būti suteikta galimybė gauti didesnę jiems finansuoti skirtų asignavimų iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto dalį. Todėl didžiausia finansinių įnašų arba dotacijų iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto dalis, sudaranti Europos politinės partijos biudžete nurodytas kompensuotinas išlaidas per metus ir Europos politinio fondo patirtas finansuoti tinkamas sąnaudas, turėtų būti padidinta;
- (5) siekiant užtikrinti skaidrumą ir sustiprinti Europos politinių partijų kontrolę, demokratinę atskaitomybę ir ryšį tarp Europos pilietinės visuomenės bei Sąjungos institucijų, visų pirma Europos Parlamento, galimybė gauti finansavimą iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto turėtų būti suteikta su sąlyga, kad atitinkamos Europos politinės partijos narėmis esančios partijos paskelbs jos programą, logotipą ir informaciją apie paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose dalyvavusių kandidatų ir jos narių Europos Parlamente pasiskirstymą pagal lytis;
- (6) siekiant nustatyti Europos Sąjungos bendrojo biudžeto išteklių proporcingesnio paskirstymo taisyklę, kuri objektyviai atspindėtų tikrą rinkėjų paramą Europos politinei partijai, Europos politinių partijų, taigi ir atitinkamų su jomis susijusių politinių fondų finansavimas turėtų būti glaudžiau susietas su tokio dydžio rinkėjų parama, kokią įmanoma įrodyti. Todėl finansavimo paskirstymo taisyklės turėtų būti pritaikytos taip, kad būtų labiau atsižvelgta į išrinktų kiekvienos Europos politinės partijos narių santykinę dalį Europos Parlamente;
- (7) tuo atveju, kai dėl pasikeitusių aplinkybių Europos politinė partija arba politinis fondas nebeatitinka kurios nors registracijos sąlygos, ji (jis) turėtų būti išbraukta (-as) iš registro;
- (8) teisinio tikrumo ir skaidrumo sumetimais turėtų būti aiškiai nustatyta, kad Europos politinė partija arba politinis fondas gali būti per protingą laiką išbraukta (-as) iš registro, jei ji (jis) pateikė melagingą ar neišsamią informaciją, kuria remiantis buvo priimtas sprendimas tą partiją ar fondą įregistruoti;
- (9) ES finansinių interesų apsauga turėtų būti sustiprinta nustačius, kad padarius pažeidimą faktinis finansavimo iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto susigrąžinimas būtų užtikrintas susigrąžinant nepagrįstai išmokėtas sumas ir iš fizinių asmenų, atsakingų už tą pažeidimą;
- (10) siekiant įvertinti Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 su pakeitimais, padarytais šiuo reglamentu, poveikį remiantis pakankamais jo praktinio veikimo įrodymais, siūlomos išsamios peržiūros termino pabaiga turėtų būti nukelta vėlesniam laikui;
- (11) naujieji reikalavimai, susiję su Europos politinių partijų programos, logotipo ir informacijos apie lyčių pasiskirstymą viešinimu, turėtų būti taikomi kuo plačiau jau 2019 m. – metų, kada vyks Europos Parlamento rinkimai – finansavimo prašymams. Todėl turėtų būti numatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos;
- (12) todėl Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo iš dalies keičiamas taip:

1) 3 straipsnio 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„bent viename ketvirtadalyje valstybių narių jo narėmis esančioms partijoms turi atstovauti Europos Parlamento, nacionalinių parlamentų, regioninių parlamentų ar regioninių asamblėjų nariai arba“.

2) 17 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Finansiniai įnašai arba dotacijos iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto neviršija 90 % kompensuotinių išlaidų per metus, nurodytų Europos politinės partijos biudžete, ir 95 % tinkamų finansuoti sąnaudų per metus, kurias patyrė Europos politinis fondas. Europos politinės partijos nepanaudotą Sąjungos skirto įnašo dalį gali panaudoti kompensuotinoms išlaidoms padengti per kitus finansinius metus, einančius po jo skyrimo. Sumos, nepanaudotos po tų finansinių metų, susigrąžinamos pagal Finansinį reglamentą.“

3) 18 straipsnyje įterpiama 3a dalis:

„3a. Europos politinė partija kartu su prašymu pateikia įrodymus, patvirtinančius, kad jos narėmis esančios partijos 12 mėnesių iki prašymo pateikimo momento savo interneto svetainėse nuolat skelbė Europos politinės partijos politinę programą, logotipą ir informaciją apie Europos politinės partijos nare esančios kiekvienos partijos paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose dalyvavusių kandidatų ir jos narių Europos Parlamente pasiskirstymą pagal lytis.“

4) 19 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Atitinkami asignavimai, numatyti toms Europos politinėms partijoms ir tiems Europos politiniams fondams, kuriems skiriami įnašai arba dotacijos pagal 18 straipsnį, kasmet paskirstomi laikantis tokios taisyklės:

- 5 % paskirstoma lygiomis dalimis tarp finansavimą gaunančių Europos politinių partijų,
- 95 % paskirstoma proporcingai finansavimą gaunančių Europos politinių partijų narių, išrinktų į Europos Parlamentą, daliai.

Panaši paskirstymo taisyklė taikoma skiriant finansavimą Europos politiniams fondams, susijusiems su Europos politinėmis partijomis.“

5) 27 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) kai pagal 10 straipsnio 2–5 dalyse nurodytas procedūras nustatoma, kad jie nebetenkina 3 straipsnio 1 arba 2 dalyje išdėstytos vienos ar kelių sąlygų, arba“;

b) 1 dalyje įterpiamas ba punktas:

„ba) kai registracijos momentu atitinkama partija arba fondas neatitiko vienos ar kelių 3 straipsnio 1 arba 2 dalyje išdėstytų sąlygų ir sprendimas įregistruoti partiją arba fondą buvo priimtas remiantis melaginga ar neišsamia informacija, susijusia su tomis sąlygomis;

sprendimas išbraukti partiją ar fondą iš registro priimamas per protingą laiką nuo momento, kada Institucija būtų galėjusi nustatyti, kad atitinkama partija ar fondas neatitinka vienos ar kelių atitinkamų sąlygų;“;

c) įterpiama 5a dalis:

„5a. Kai 2 dalies a punkto v arba vi papunktyje nurodytais atvejais Institucija skiria finansinę sankciją, kad pagal 30 straipsnio 2 dalį būtų susigražintos lėšos, ji gali nustatyti, kad toliau nurodytais atvejais už pažeidimą atsako ir fizinis asmuo, kuris yra Europos politinės partijos ar Europos politinio fondo administracinio, valdymo arba priežiūros organo narys arba kuriam suteikti įgaliojimai atstovauti Europos politinei partijai ar Europos politiniam fondui, dėl jos (jo) priimti sprendimus ir ją (jį) kontroliuoti:

a) 2 dalies a punkto v papunktyje nurodytais atvejais, kai toje nuostatoje nurodytu teismo sprendimu pripažinta, kad už atitinkamą neteisėtą veiklą yra atsakingas ir fizinis asmuo;

b) 2 dalies a punkto vi papunktyje nurodytais atvejais, kai už atitinkamą veiklą arba netikslumus yra atsakingas ir fizinis asmuo.“

6) 30 straipsnio 2 dalis papildoma šiuo sakiniu:

„Nepagrįstai pagal susitarimą dėl įnašo ar dotacijos arba sprendimą išmokėtas sumas Europos Parlamento įgaliojimus suteikiantis pareigūnas susigražina ir iš fizinio asmens, dėl kurio priimtas 27 straipsnio 5a dalyje nurodytas sprendimas.“

7) 38 straipsnis pakeičiamas taip:

„38 straipsnis

Vertinimas

Europos Parlamentas, pasikonsultavęs su Institucija, per penkerius metus nuo momento, kada šis reglamentas tampa taikytinas, paskelbia šio reglamento taikymo ir finansuotos veiklos ataskaitą. Prireikus ataskaitoje nurodoma, kokių statuto ir finansavimo sistemų pakeitimų būtų galima padaryti.

Ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo Europos Parlamento ataskaitos paskelbimo Komisija pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą ir prireikus pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas.“

8) Įterpiamas 40a straipsnis:

„40a straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

Nukrypstant nuo 18 straipsnio 3a dalies, Europos Parlamento įgaliojimus suteikiantis pareigūnas, prieš priimdamas sprendimą dėl 2019 finansinių metų finansavimo prašymo, paprašo Europos politinės partijos pateikti įrodymų, patvirtinančių, kad jos narėmis esančios partijos laikotarpį, kuris prasideda po vieno mėnesio nuo Reglamento (ES, Euratomas) Nr. xx/2018 įsigaliojimo dienos, savo interneto svetainėse nuolat skelbė Europos politinės partijos politinę programą, logotipą ir informaciją apie Europos politinės partijos nare esančios kiekvienos partijos paskutiniuose Europos Parlamento rinkimuose dalyvavusių kandidatų ir jos narių Europos Parlamente pasiskirstymą pagal lytis.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas